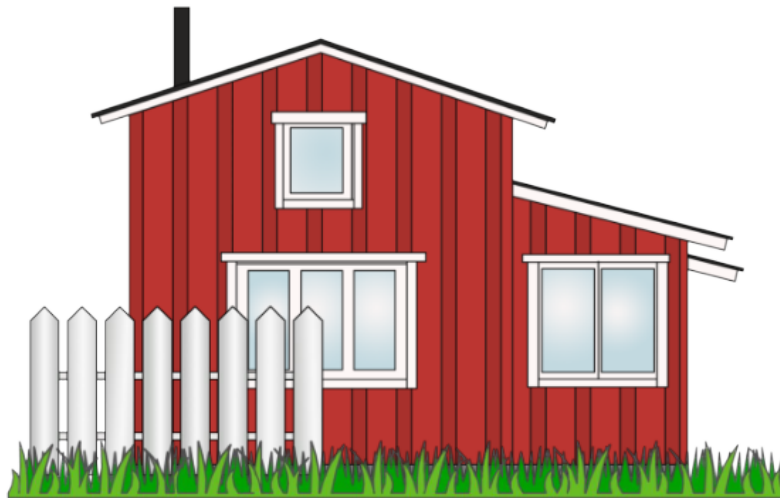

OHJEITA NEKALAN

SIIRTOLAPUUTARHAAN

**Käytännöt, palstan hoito,
rakentaminen ja remontointi
2022**

SISÄLLYS

1.SIIRTOLAPUUTARHA-ALUEEN KÄYTÄNNÖT	4
1.1 YLEISTÄ	4
1.2 VILJELY JA PALSTAN HOITO	5
1.2.1 PALSTA	5
1.2.2 KASVILLISUUS PALSTALLA	6
1.3 PYSÄKÖINTI (JA TYÖMAALIKENNE)	7
1.3.1 LIIKENNE	7
1.3.2 PYSÄKÖINTI	7
1.3.3 KÄYTETTÄVÄ KALUSTO	7
1.4 JÄTEHUOLTO	7
1.5 VESI JA VIEMÄRÖINTI	8
1.5.1 SADE- JA JÄTEVESIEN KÄSITTELY	8
1.5.2 VESIJOHTO TULEE PALSTAN RAJALLE	8
1.5.3 VESIJOHTO VEDETTY SISÄLLE MÖKKIIN	8
1.5.4 IMEYTYSKUOPPA	8
1.5.5 SUIHKU, ASTIANPESUKONE, PYYKINPESUKONE	9
1.5.6 SADE- JA KATTOVESIEN JOHTAMINEN (HULEVEDET)	9
1.5.7 KEMIALLISEN KÄYMÄLÄJÄTTEEN KÄSITTELY	9
1.5.8 KUIVAKÄYMÄLÄJÄTTEEN KÄSITTELY	9
1.6 MUITA OHJEITA	10
1.7 VALVONTA	10
1.8 VASTUUNJAKOTAULUKKO	11
1.9 RAKENNUSTOIMIKUNTA	11
1.10 KATSELMUKSET	11
1.10.1 RAKENNUSKATSELMUS	11
1.10.2 PALSTAKATSELMUS	12
1.11 RAKENNUS- JA TOIMENPIDELUPA	13
1.11.1 PALSTALLE SAA RAKENTAA	13
1.11.2 RAKENNUSLUVAN HAKEMINEN	14
1.11.3 YHTEYDENOTTO RAKENNUSTOIMIKUNTAAN	14
1.11.4 LUPAHAKEMUKSEN JÄTTÄMINEN JA KÄSITTELY	14
1.11.5 MITTAUS JA MATERIAALIT	15
1.12 JOS ET OLE TYYTYVÄINEN SAAMAASI PÄÄTÖKSEEN	16
2. RAKENTAMINEN JA REMONTOINTI	16
2.1 YLEISTÄ	16
2.1.1 AJANKOHTA	16
2.1.2 PURKUTYÖT	16
2.1.3 VARASTOINTI	16
2.1.4 TYÖMAALIKENNE	17
2.1.5 SÄHKÖMITTARI	17
2.1.6 PALSTAN NUMEROKYLTTI	17
2.1.7 MAALAAMINEN	17

2.1.8 IKKUNAT JA LUUKUT	17
2.1.9 KAMIINAT JA MUUT TULISIJAT	18
2.1.10 KATOT JA RÄYSTÄIDEN PIDENNYS	18
2.2 MUU RAKENTAMINEN (VAATII RAKENNUSLUVAN)	18
2.2.1 YLEISTÄ	18
2.2.2 KYLKIÄINEN	18
2.2.3 KASVIHUONE	19
2.2.4 KUISTI	19
2.2.5 VARASTO	19
2.2.6 PERGOLA	19
2.2.7 LEIKKIMÖKKI	19
2.2.8 GRILLIKATOS/KESÄKEITTIÖ	19
2.3 MUUT RAKENNELMAT (VAATII TOIMENPIDELUVAN)	20
2.3.1 AITA JA PORTTI	20
2.3.2 KOMPOSTOIVA KUIVAKÄYMÄLÄ	20
2.3.3 AURINKOPANEELIT	20
2.3.4 ILMALÄMPÖPUMPPU	20
2.3.5 LAUTASANTENNI	21
2.3.6 KATOKSET, LIPAT JA MARKIISIT	21
2.3.7 PUURAKENTEISET TERASSIT JA PATIOT, KIVEYKSET	21
2.3.8 NÄKÖSUOJA	21
2.3.9 LIPPUTANKO	21
2.4 UUDEN MÖKIN RAKENTAMINEN	22
2.4.1 VOIMASSA OLEVAT TYYPIPIIRUSTUKSET	22
2.4.2 MÖKIN SIJAINTI	22
2.4.3 KYLKIÄISEN SIJAINTI	22
2.4.4 MUIDEN RAKENNELMIEN SIJAINTI	22
2.4.5 PERUSTAMISTAPA JA ALAPOHJAN TUULETUS	23
2.4.6 MAANPINNAN MUOTOILU	23
2.5 OSALLISUUDET MÖKIN RAKENTAMISESSA	23
2.5.1 OSALLISET	23
2.5.2 VALVOJAN TEHTÄVÄT	23
2.5.3 NAAPUREIDEN KUULEMINEN	23
2.6 RAKENTAMISEEN LIITTYVÄT KATSELMUKSET	24
2.6.1 KATSELMUKSIEN TARKOITUS	24
2.6.2 ENNEN KATSELMUSTA	24
2.6.3 OSALLISTUJAT	24
2.6.4 KATSELMUKSEN AIKANA	24
2.6.5 KATSELMUKSEN JÄLKEEN	24
2.6.6 RAKENTAMISEEN LIITTYVÄ YMPÄRISTÖKATSELMUS	25
Liite 1: Mökki, tyyppiirustus 3a	26
Liite 2: Mökki, tyyppiirustus 5	27
Liite 3: Varasto mallipiirustus	29
Liite 4: Siirtolapuutarha-alueen kartta	30

1.SIIRTOLAPUUTARHA-ALUEEN KÄYTÄNNÖT

1.1 YLEISTÄ

Tässä ohjeistossa käytetään seuraavia termejä:

- kulkuväylä: palstan edessä oleva tie, jolta on kulkuyhteys palstalle
- huoltokäytävä: palstojen välinen, vähintään 60 cm:n levyinen vapaa-alue, palokuja
- kylkiäinen: kylmä varastotila, joka sijaitsee mökin kyljessä
- yleiset alueet: yhdistyksen käytössä oleva alue, kuten Pirtin ja saunan pihapiiri ja yleisten teiden puoleiset raja-alueet.

Ohjeen kuvat ja piirustukset on tarkoitettu vain asioiden havainnollistamiseen. Rakentamista varten tulee tilata varsinaiset tyyppiirustukset rakennustoimikunnalta.

Päivityksessä on käytetty apuna seuraavia lähteitä:

- Helsingin Siirtolapuutarhojen aluejärjestö jäsenyhdistyksineen
- Helsingin kaupungin rakennusviraston ohje: Siirtolapuutarhojen yhteiset pelisäännöt
- Litukan Siirtolapuutarhan ohjeita

Ohjeisto on päivitetty keväällä 2022 ja sitä sovelletaan määräävänä tästä päivästä eteenpäin.

Nekalan Siirtolapuutarhayhdistys ry (jäljempänä NSPY) on vuokralaisena Tampereen kaupungin omistamalla maalla. Vuokralaisena NSPY on velvollinen noudattamaan vuokranantajan ohjeita palstoille rakennettavien kevyiden rakenteiden osalta ja vuokra-alueen hoidosta. Myös siirtolapuutarhamökit lasketaan tässä ohjeistossa kevyisiin rakenteisiin, koska niitä ei ole tarkoitettu ympärivuotiseen käyttöön eikä vakituisen asumiseen. NSPY vastaa siitä, että alueen kokonaisilme säilyy puutarhamaisena, erilaisista muoti-ilmiöistä ja voimakkaista uudistamispyrkimyksistä huolimatta.

NSPY on velvoitettu antamaan sitovat yleisohjeet yhdistyksen jäsenille rakentamisesta, jätevesien käsittelystä ja palstan hoidosta sekä valvomaan niiden noudattamista.

Tavoitteenamme on antaa selkeät ohjeet ja kertoa, mitä asioita yhdistyksen hallitus, rakennustoimikunta ja ympäristövastaava valvovat ja miksi. Ohjeiston tarkoitus on helpottaa alueella rakentamista ja palstan hoitoa sekä edistää naapurisopua. Ohjeita noudattamalla voidaan myös estää rakennelmista ja niiden käytöstä aiheutuvat haitat ympäristölle.

Siirtolapuutarhamme on maisemallisesti arvokas virkistys- ja viheralue, jonka yhtenäinen puutarhamainen ilme tulee säilyttää. Rakennusten yhtenäinen sijoittelu, palstojen säilyttäminen melko avoimina ja kasvillisuuden hoito koko kasvukauden ajan mahdollistavat tämän. Alueemme muodostuu pienistä puutarhapalstoista, joten jokaisen viljelijän on tärkeää noudattaa yhteisiä ohjeita.

Ohjeisto on laadittu lähdeaineistoon perustuen Nekalan siirtolapuutarha-alueelle soveltuvaksi. Lisäksi on tarkistettu, että ohjeisto ei ole ristiriidassa Tampereen kaupungin

rakennusjärjestyksen ja rakennustarkastajan kevytrakentamisesta antamien ohjeiden kanssa.

Nyt käsillä oleva ohjeisto on 6. päivitetty painos, joka astuu voimaan 1.5.2022. **Mitä ei ole kirjattu tähän ohjeeseen, ei välttämättä ole sallittua.** Epäselvissä tapauksissa ota yhteys NSPY:n hallitukseen.

6. painos muutoslista:

- uudelleenjärjestelty sisältö
- kasvihuone muutettu aina sallituksi rakennukseksi (kevätkokous 2022 päätös)
- vastuunjakokappale lisätty, ks. [1.8 VASTUUNJAKO](#)
- muiden rakennusten laudoitusta suositellaan pystylaudoitetuksi, ks. [1.11.5 MITTAUS JA MATERIAALIT](#)
- muiden rakennusten väri tulee olla sama kuin mökissä, ks. [2.1.7 MAALAAMINEN](#)
- varaston pulpetti- ja viherkatto sallittu, ks. [2.2.5 VARASTO](#)

Mahdollisista tarkennuksista ja lisäyksistä tiedotetaan kotisivuilla <http://nekala.siirtolapuutarhaliitto.fi> ja yhdistyksen ilmoitustauluilla.

TÄMÄN OHJEEN LISÄKSI YHDISTYKSEN HALLITUS VOI ANTAA VUOSITTAIN MUITA ERITYISOHJEITA JA/TAI MÄÄRÄYKSIÄ, JOTKA LIITTYVÄT PALSTAN HOITOON, RAKENTAMISEEN JA JÄTEVESIEN KÄSITTELYYN

1.2 VILJELY JA PALSTAN HOITO

1.2.1 PALSTA

Palstan pinta-alasta $\frac{2}{3}$ tulee olla viljeltyä tai istutettua aluetta, sisältäen esimerkiksi:

- hedelmäpuita, muita puuvartisia kasveja
- pensaita
- ruohovartisia kasveja, esim. perennat
- hyötykasveja
- $\frac{1}{2}$ edellä mainitusta alasta saa olla nurmea. Laajoja yhtenäisiä ruohokenttiä tulee välttää, koska ne eivät kuulu siirtolapuutarhamaisemaan.

Muusta kuin viljellystä/istutetusta alueesta osa saa olla hiekkaa, soraa, mursketta, kivettyä tai puupinnoitettua (esim. terassi). Rakennettu tai sorapintainen alue on syytä pitää kohtuullisena. Asfalttia tai paikalla valettua betonia tms. massapinnoitetta ei saa käyttää.

Palstan edustalla olevan kulkuväylän reunojen pitäminen puhtaana rikkakasveista oman palstan kohdalta kuuluu viljelijän velvollisuuksiin.

JÄSENEEN TULEE VILJELLÄ PALSTAANSA AKTIIVISESTI JA HOITAA SITÄ ANNETTUIEN OHJEIDEN MUKAISESTI

Mikäli kulkuväylän vastapuolella ei ole palstaa, tulee viljelijän huolehtia koko kulkuväylän rikkakasvittomuudesta oman palstan kohdalla.

Palstojen välisen huoltokäytävän vähimmäisleveys on 60 cm eli kummallekin palstalle 30 cm. Huoltokäytävää reunustavan kasvillisuuden suositellaan alkavan noin 10 – 15 cm tätä kauempaa ja kasvien tulee olla hyvin tuettuja. Tällöin istutusten juuristo ja oksisto täysikasvuisenakin pysyvät palstan sisällä ja vaadittu vähimmäisleveys säilyy. Tämä helpottaa myös omien vadelmapensaiden ja muiden istutusten hoitoa.

Palstanaapurusten tulee yhdessä pitää huoltokäytävä kulkukelpoisena ja puhtaana rikkakasveista. Huoltokäytävää ei saa edes väliaikaisesti tukkia, eikä siellä saa varastoida mitään. Huoltokäytävälle voi kasvattaa lyhyenä pidettävän nurmikon tai sen voi kattaa hiekalla tai soralla.

1.2.2 KASVILLISUUS PALSTALLA

- Palstalle istutettavien hedelmäpuiden tulee sijaita riittävän etäällä palstan reunoista ja ne tulisi pitää matalina ja väljälattaisina, jotta ne eivät varjosta naapuripalstaa.
- Kauniin ulkonäön ja tuottoisan, helposti korjattavan sadon vuoksi puun latvus ei saa ylittää mökin harjakorkeutta (enintään 4.5 m). Puun oksisto ei saa koskettaa sähköjohtoja eikä ylittää palstan rajoja. Puun lopullinen koko tulee huomioida jo uutta taimea istutettaessa.
- Palstalla ei saa kasvattaa kotimaisia, luonnonvaraisia puita. Puiden juuristojen ja oksistojen kohdalla noudatetaan aina voimassa olevaa Tampereen kaupungin rakennusjärjestyssääntöä.
- Palstan kulkuväylän suuntaiseen reunaan voi istuttaa leikattavan pensasaidan, jonka enimmäiskorkeus on 1.5 m ja suositeltu enimmäisleveys 60 cm. Pysäköintialueen kohdalla enimmäiskorkeus on 1.8 m. Mittauksista katso [1.11.5 MITTAUS JA MATERIAALIT](#).
- Pensasaita ei saa kaventaa pelastustienä toimivaa kulkuväylää, jonka leveys on 3 m.
- Portin kohdalle voi kasvattaa korkeamman, kapean pensaskaaren, jonka leveyden on oltava selvästi pienempi kuin korkeuden.
- Pensasaita leikataan juhannukseen mennessä. Leikkaus uusitaan tarpeen vaatiessa myöhemmin.
- Palstan huoltokäytävän suuntaisiin reunoihin ei saa istuttaa pensasaitaa.
- Muun palstalla kasvatettavan pensasmaisen kasvillisuuden enimmäiskorkeus on 1.8 m. Yksittäiset koristepensaat, saavat olla enintään 2.5 m korkeita.
- Puut ja pensaat eivät saa varjostaa naapuripalstoja kohtuuttomasti. Ne pidetään määrättyssä korkeudessa ja muodossa säännöllisesti leikkaamalla. Kasvillisuus ei saa levitä palstan rajojen ulkopuolelle.
- Kasvillisuuden tulee olla hoidetun näköistä koko kasvukauden ajan. Nurmikko tulee pitää 4 – 12 cm korkeana koko kasvukauden ajan ja leikata säännöllisesti.
- Voimakkaasti leviävät rikkakasvit on kitkettävä tai niitettävä ennen kukintaa.
- Kaikki viherjätteet tulee kompostoida palstalla omassa kompostissa. Molokeihin ei saa viedä kompostoituvaa jätettä, paitsi piikkisiä oksia katkottuna (max. 20-30 cm).

- Palstaa tulee hoitaa niin, että tuhoeläimet, kuten äkämäpunkit, espanjansiruetanat ja lehtokotilot, eivät leviä alueella.
- Hyvään palstan hoitoon kuuluu myös sadon korjaaminen. Ylimääräistä satoa voi tarjota esim. yhdistyksen ilmoitustauluilla.
- Viljelijä on velvollinen huolehtimaan, että oma palsta tai muu siirtolapuutarhan alue ei hänen, hänen perheensä tai vieraansa toiminnan johdosta saastu.

1.3 PYSÄKÖINTI (JA TYÖMAALIKENNE)

1.3.1 LIIKENNE

Raskaat kuljetukset palstalle ovat sallittuja, mutta lastin purkamisen jälkeen auto on välittömästi siirrettävä paikoitusalueelle. Viljelijän on omalla kustannuksellaan korjattava kuljetuksissa vaurioituneet tiet tai muut vahingot ennalleen. Ilmoitustauluilla sijaitsevista alueen tiekartoista selviävät sallitut ajosuunnat ja -reitit raskaiden kuljetusten ja rakennustöiden aikana. Ajopuomit tulee pitää suljettuina.

1.3.2 PYSÄKÖINTI

Ajoneuvoja saa pysäköidä siirtolapuutarhan alueella vain merkityillä pysäköintialueilla. Rakentamisen aikainen pysäköintilupa on palstakohtainen ja mahdollistaa kerrallaan ainoastaan yhden ajoneuvon pysäköinnin. Vain lyhytaikainen pysähtyminen kulkuväylällä palstan kohdalla kuorman purkamiseksi ja lastaamiseksi on sallittua.

Rakentamiseen tai remontoimiseen liittyy tavaraliikennettä ja tilapäisiä, poikkeavia pysäköintitarpeita. Näistä on sovittava etukäteen isännöitsijän tai puheenjohtajan kanssa. Ajoneuvojen, työkonoiden ja kuljetuskaluston pysäköinti kulkuväylille, kentille ja nurmikoille on ehdottomasti kielletty. Kielto koskee myös peräkärrijojen, irtolavojen ja muun vastaavan kaluston säilyttämistä. Pysäköintiohjeet koskevat myös rakennustyöntekijöiden kulkuneuvoja.

1.3.3 KÄYTETTÄVÄ KALUSTO

Kuljetuksiin on käytettävä puutarhan käytäville soveltuvaa kalustoa. Liian järeä kalusto vaurioittaa helposti kulkuväyliä ja istutuksia. Käytettävä kalusto ja erityisesti sen koko- ja painorajoitukset on syytä huomioida jo kuljetusta suunniteltaessa. Sama koskee rakennushankkeessa käytettäviä työkononeita. Korvausvastuu yhteisille alueille tai toisille viljelijöille aiheutetuista vahingoista on viime kädessä toimituksen tilanneella viljelijällä.

1.4 JÄTEHUOLTO

Yhdistyksen jäteasema sijaitsee Pirtin pihapiirissä. Molokiin saa tuoda vain tavanomaiset keittiöroskat ja muun sekajätteen. Paperin, kartongin, pienmetallin ja talouslasin keräyspisteet sijaitsevat Molokin vieressä.

Palstalla syntyvä viherjäte, kuten risut, juuret ja kukkavarret tulisi kompostoida omalla palstalla. Jätteenkäsittelylaitokset vastaanottavat maksutta kotitalouksien puutarhajätettä.

Metalli- ja koneromun, sähkölaitteet ja ongelmajätteet jokainen viljelijä toimittaa itse pois alueelta. Käytettävissä ovat Nekalan jäteasema ja Tarastenjärven jätteenkäsittelykeskus sekä muut Pirkanmaan jätehuollon toimipisteet. (Lisätietoa <http://www.pirkanmaan-jatehuolto.fi/>).

Niihin voi viedä (osa palvelusta on maksullista):

- kodin ongelmajätteet (myös kestopuu alle kuution erissä)
- lajitellut hyötyjätteet (metalli, lasi, paperi, pahvi)
- sähkö- ja elektroniikkaromun, puun, kaatopaikkaromun.

Ehjät ja käyttökelpoiset tavarat kannattaa tuoda yhdistyksen kirpputorille, josta ne voivat löytää uuden omistajan.

1.5 VESI JA VIEMÄRÖINTI

1.5.1 SADE- JA JÄTEVESIEN KÄSITTELY

Siirtolapuutarha-alueella ei ole viemäröityä siten, että yksittäinen mökki voisi liittyä vesihuoltolaitoksen viemäriin. Alueella ei ole sadevesiviemäriä, johon voisi johtaa palstan sadevesiä.

1.5.2 VESIJOHTO TULEE PALSTAN RAJALLE

Kun mökkiin ei tule paineellista vettä, jätevesien käsittelylle ei ole erillisiä puhdistustehovaatimuksia. Oletetaan, että vettä käytetään vähäisiä määriä vain tiskaamiseen ja ruoan valmistukseen. Vähäiset pesuvedet voidaan imeyttää maaperään omalla palstalla esim. imeytyskuopan kautta tai käyttää kasvien tai kompostin kasteluun. Vähäisiäkään pesuvesiä ei saa johtaa suoraan ojaan tai puroon puhdistamattomina. Kesäkeittiön tiskivedet voi johtaa imeytyskuoppaan.

1.5.3 VESIJOHTO VEDETTY SISÄLLE MÖKKIIN

Jos vesijohto on vedetty sisälle mökkiin ja veden käyttö on vähäistä, eli vettä käytetään vain tiskaamiseen ja ruoan valmistukseen, voi vähäiset jätevesimäärät imeyttää maaperään omalla palstalla esim. imeytyskuopan kautta tai käyttää kasvien tai kompostin kasteluun.

1.5.4 IMEYTYSKUOPPA

Vähäisiä jätevesimääriä varten voi palstan keskelle rakentaa kivi/sorapesän. Alle 1 m³:n kokoisen imeytyskuopan tekemiseen ei tarvitse hakea lupaa. Yli 1 m³:n imeytyskuopan tekemiseen on haettava siirtolapuutarhayhdistykseltä rakennuslupa. Suodatuskenttiä ei alueen erityisolosuhteiden takia ole mahdollista rakentaa.

1.5.5 SUIHKU, ASTIANPESUKONE, PYYKINPESUKONE

Ennen suihkun ja viemäröinnin rakentamista tulee hakea Tampereen kaupungilta vapautusta viemäriverkkoon liittymisestä. Päätös vapautuksesta tulee säilyttää mökin muiden asiakirjojen mukana ja kopio siitä tulee toimittaa yhdistyksen ympäristövastaavalle, joka valvoo veden käsittelyä.

Jos vesi tulee paineellisena mökkiin ja mökissä on sähkötoiminen paineellinen lämminvesivaraaja tai muu vesijohtoon kiinteästi kytketty talousveden lämmitysjärjestelmä, vaativat jätevedet tehokkaampaa käsittelyä. Palstojen koko ja sijainti eivät mahdollista vesikäymälästä, astianpesukoneesta tai pyykinpesukoneesta syntyvien jätevesien käsittelyä yksittäisellä palstalla. **Vesikäymälät ja astian- ja pyykinpesukoneet on alueella kielletty.**

Alueen maaperän ja erityisolosuhteiden vuoksi suihku- ja pesuvedet tulee johtaa umpikaivon. Umpikaivon saa rakentaa rakennusluvassa osoitettavaan paikkaan. Säiliön

ON HYVÄ MUISTAA, ETTÄ
MIETOJEN JA YMPÄRISTÖ-
YSTÄVÄLLISTEN PESUAINEIDEN
SEKÄ VEDEN SÄÄSTELIÄS
KÄYTTÖ VÄHENTÄVÄT
YMPÄRISTÖN KUORMITUSTA.

tyhjentää loka-auto viljelijän tilauksesta. Säiliön tyhjennyksestä ja tiiviyn tarkistamisesta on pidettävä kirjaa. Umpikaivon rakentamiselle on haettava siirtolapuutarhayhdistyksen ja Tampereen kaupungin rakennusvalvonnan hyväksyntä etukäteen.

1.5.6 SADE- JA KATTOVESIEN JOHTAMINEN (HULEVEDET)

Rakentamisen yhteydessä piha-alue on suunniteltava ja toteutettava siten, että rakentamisella ei ohjata sadevesien valumista palstan rajan yli naapurin puolelle, kulkuväylille tai muulle yleiselle alueelle. Katso myös [1.8 VASTUUNJAKOULUKKO](#).

1.5.7 KEMIALLISEN KÄYMÄLÄJÄTTEEN KÄSITTELY

Kemiallista käymäläjätettä, jossa on bakteereja tappavaa nestettä, ei saa missään tapauksessa tyhjentää kompostiin, maahan, vesistöön tai hygienia-tiloissa oleviin wc:ihin. Yhdistys on järjestänyt tyhjennyskaivon kemialliselle käymäläjätteelle Pirtin viereisen huoltorakennuksen kulmaan. Käymäläjäte pitää huuhdella runsaalla vedellä, jotta myrkyllinen aine laimenee riittävästi eikä kaivo tukkeudu. Jos tyhjennyspaikka on huollon tms. vuoksi suljettu, eikä yhdistyksen alueella ole osoitettu toista tyhjennyspaikkaa, käymäläjäte on kuljetettava muualle.

1.5.8 KUIVAKÄYMÄLÄJÄTTEEN KÄSITTELY

Kuivakäymäläjäte tulee kompostoida huolellisesti omalla palstalla tiivispohjaisessa umpikompostorissa sade- ja sulamisvesiltä suojassa. Kuiviketta tulee käyttää niin paljon,

ettei kuivakäymälästä aiheudu hajuhaittaa eikä valumia. Kompostoivat kuivakäymälät ovat alueella yleisiä.

1.6 MUITA OHJEITA

- Sunnuntaisin ja juhlapyhinä polttomoottorilla käyvien laitteiden käyttö on kielletty.
- Avotulen teko on kielletty.
- Pysäköinti on sallittu vain tarkoitukseen merkityillä pysäköintialueilla.
- Lemmikkieläimet on pidettävä kytkettyinä oman palstan ulkopuolella. Niiden jätökset on korjattava yleisiltä alueilta. Koiranomistajien on huolehdittava, ettei haukunta häiritse palstanaapureita.
- Jokaiselle palstalle ja mökille suositellaan tehtäväksi oma paloturvallisuussuunnitelma. Lisätietoa saa isännältä.
- Äänekäs ja häiritsevä toiminta on alueella ehdottomasti kielletty klo 22- 07. Myös muuna aikana on vältettävä melua naapurustossa. Alueella ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, joka melulla, savulla, hajulla tai muulla tavoin häiritsee palstanaapureita.
- Syksyllä suositellaan tehtäväksi seuraavat toimenpiteet mahdollisten mökkimurtojen ehkäisemiseksi
  - Jätä verhot avoimiksi. Näin varas näkee, ettei mökissä ole mitään anastettavaa.
  - ota valokuvia mökistä sisältä
  - siirrä kaikki arvokas irtain pois mökistä/vajasta
  - suojaa ikkunat mahdollisuuksien mukaan, esim. vanerilla tai luukuilla.
  - lisätietoja <https://poliisi.fi/asunto-ja-mokkimurrot>

1.7 VALVONTA

Yhdistys valvoo vuosittain ohjeiden noudattamista. Yhdistyksen jäsenillä on oikeus ja velvollisuus huolehtia alueella tapahtuvasta rakentamisesta niin, että Tampereen kaupungin ja yhdistyksen myöntämiä lupia ja ohjeita noudatetaan.

Jos huomaat alueella ilkivaltaa tai muuta epätavallista, ota yhteyttä viipymättä yhdistyksen hallitukseen.

Alueella on kameravalvontaa.

1.8 VASTUUNJAKOTAULUKKO

Yhdistyksen vastuulla:

- tiet
- parkkipaikat
- yleinen valaistus
- sähkönsyöttöjohto mökin kiinnitykseen asti
- vesiposti, nousu- ja jakohanat
- muut yleiset alueet ja rakennukset

Viljelijän vastuulla:

- palstan ylläpito ja huolehtiminen mukaan lukien palokujat
- palstaan kuuluvat rakennukset ja rakennelmat
- hulevedet palstalla

1.9 RAKENNUSTOIMIKUNTA

Yhdistyksen hallitus valitsee keskuudestaan ja jäsenistöstä rakennustoimikunnan, johon kuuluu 3 – 5 jäsentä. Toimikunta voi käyttää myös muita yhdistyksen jäseniä tai rakentamisen asiantuntijoita tehtäviensä hoitamisessa. Yhdistyksen rakennustoimikunnan tarkoituksena on luoda rakentamiseen yhtenäinen käytäntö ja niin sanottu ”hyvä rakennustapa”, ohjeistaa ja auttaa viljelijöitä myös ennen rakentamisen aloittamista.

Rakennustoimikunnan tehtävä on

- ohjata rakentamista tyyppi- ja rakennuslupien ja muiden säännöissä annettujen määräysten mukaisesti
- auttaa hallitusta rakennuslupien käsittelyssä
- valvoa, että rakennukset on toteutettu luvan mukaisesti
- tehdä silmämääräiset mökkien kunnan tarkastukset.

1.10 KATSELMUKSET

1.10.1 RAKENNUSKATSELMUS

Rakennustoimikunta suorittaa vuosittain, yleensä keväällä, palstojen rakennusten katselmuksen. Rakennukset arvioidaan silmämääräisesti kulkuväyliltä ja huoltokäytäviltä. Katselmuksen tarkoituksena on tarkastaa ovatko palstan rakennelmat ohjeiden mukaisia.

Katselmuksessa kiinnitetään huomiota muun muassa seuraaviin kysymyksiin:

- Onko alapohjan tuuletus kunnossa?
- Ovatko perustukset painuneet?
- Onko maalipinta halkeillut seinissä?
- Onko maalipinta halkeillut ovessa?
- Ovatko ikkunat ja puitteet siistit ja ehjät?

- Onko katto sammaleen/jäkälän peitossa?
- Onko sadevesien johtaminen katolta hoidettu sääntöjen mukaisesti?
- Onko katto ehjän ja suoran näköinen?
- Ovatko räystäät siistit ja puhdistetut?
- Onko palstalla sääntöjen vastaisia rakennelmia?

Rakennustoimikunta tekee luettelon mahdollisista havaituista epäkohdista, ja tieto niistä toimitetaan kirjallisesti palstan haltijalle. Kirjeessä palstan haltijalle annetaan kehoitus kunnostaa epäkohdat, tehdä arvio korjausaikataulusta sekä ilmoittaa, miten aikoo epäkohdat korjata. Palstan haltija ilmoittaa yhdistyksen hallitukselle kirjallisesti, miten ja koska suorittaa korjaustoimenpiteet.

Rakentamisessa ja valvonnassa noudatetaan viranomaisten antamia määräyksiä. NSPY:n hallitus myöntää luvat hyväksytyjen tyyppiirustusten ja rakentamishojjeiden mukaan. Viranomainen tai yhdistys voi määrätä luvattomat tai annetun luvan vastaiset rakennelmat purettaviksi tai muutettaviksi, joten kannattaa aina selvittää luvanvaraisuus etukäteen yhdistyksen hallitukselta.

1.10.2 PALSTAKATSELMUS

Hallitus suorittaa vuosittain, yleensä alkukesästä ja tarvittaessa myös myöhemmin, katselmuksen palstojen kunnosta.

Katselmuksessa kiinnitetään huomiota mm. seuraaviin kysymyksiin:

- Onko palstan kokonaisilme siisti?
- Noudattaako palstan tyyli siirtolapuutarha-aatetta?
- Onko palstan pinta-alasta 2/3 viljeltyä tai istutettua aluetta?
- Onko maanpinnan luonnollista korkeutta muutettu yli 50 cm?
- Onko nurmikko leikattu?
- Ovatko aita ja portti sääntöjen mukaiset?
- Onko kulkuväylä hoidettu ja rikkaruohoton?
- Ovatko puiden korkeudet ohjeen mukaiset?
- Kasvaako palstalla säännöissä kiellettyjä kasvilajeja?
- Näkykö palstalla kotiloita tai espanjansiruetanoita?
- Onko palstalla komposti?
- Osuvatko sähköjohdot kasvillisuuteen?
- Ovatko huoltokäytävät sääntöjen mukaiset ja esteettömät?

Palstatarkastuksessa laaditaan luettelo havaituista epäkohdista ja tieto niistä toimitetaan palstan haltijalle. Palstan haltija saa kehoituksen kunnostaa epäkohdat ennakkoon määritellyssä ajassa.

Mikäli viljelijä ei korjaa tarkastuksessa mainittuja epäkohtia, hallitus voi ryhtyä yhdistyksen sääntöjen ja jäsenen kanssa tehdyn vuokrasopimuksen sallimiin toimiin.

1.11 RAKENNUS- JA TOIMENPIDELUPA

1.11.1 PALSTALLE SAA RAKENTAA

- mökki (rakennuslupa)
- kuisti (rakennuslupa)
- kylkiäinen (rakennuslupa)
- kasvihuone (rakennuslupa)

Edellä mainittujen lisäksi enintään kaksi näistä:

- varasto (rakennuslupa)
- pergola (rakennuslupa)
- grillikatos/kesäkeittiö (rakennuslupa)
- leikkimökki (rakennuslupa)

Näiden lisäksi voi rakentaa/asentaa rakennus- tai toimenpideluvalla:

- terassi (rakennuslupa)
- imeytyskuoppa vähäisille pesuvesille, yli 1 m³ (rakennuslupa)
- lipputanko (toimenpidelupa)
- aita (toimenpidelupa)
- portti (toimenpidelupa)
- aurinkopaneeli (toimenpidelupa)
- ilmalämpöpumppu (toimenpidelupa)
- lautasantenni (toimenpidelupa)

VARMISTA RAKENNUSTOIMIKUNNALLA, TARVITSEEKO RAKENNUSHANKKKEESI RAKENNUS- TAI TOIMENPIDELUVAN!

Lippaan mökin tai varaston oven yläpuolelle, markiisiin, muurattuun grilliin, näkösuojiin, kasvitukiin, kasvilavoihin, kiveyksiin, maan tasolla oleviin puuritoloihin ym. puutarhaan liittyviin pieniin rakennelmiin ei tarvitse hakea toimenpidelupaa, kunhan ne on rakennettu yhdistyksen ohjeita noudattaen.

Pienen, alle 1 m³ imeytyskuopan vähäisille vesille saa kaivaa ilman toimenpidelupaa. Kompostin voi rakentaa ilman toimenpidelupaa, samoin kompostoivan käymälän mökkiin, varastoon tai kylkiäiseen. Rännit voi asentaa ilman toimenpidelupaa.

Toimikautena ei saa käyttää pressusuojia missään tarkoituksessa.

Rakentamisessa ja valvonnassa tulee noudattaa viranomaisten antamia määräyksiä. Niiden mukaisesti NSPY myöntää luvat hyväksytyjen tyyppiinrakennusten ja rakentamisohjeiden mukaan.

1.11.2 RAKENNUSLUVAN HAKEMINEN

Kaikkien pysyvien rakenteiden rakentamiselle tulee aina hakea lupa NSPY:n hallitukselta. Lupahakemuksessa tulee selvittää havainnepiirroksella, mitä ja mihin aiotaan rakentaa, naapurin/naapureiden kuuleminen rakenteen sijoituspaikasta ja alustava toteutusaikataulusta.

YHDISTYKSELLÄ ON KÄYTÖSSÄÄN KAKSI
RAKENTAMISEEN LIITTYVÄÄ LOMAKETTA, JOILLA VOIT
HAKEA RAKENNUS- TAI TOIMENPIDELUPAA

Rakennuslupalomaketta nro 1 käytetään, kun haetaan rakennuslupaa seuraaville:

- Kylkiäinen
- Kuisti
- Kasvihuone
- Pergola
- Varasto
- Grillikatos/kesäkeittiö
- Umpikaivo
- Terassi
- Leikkimökki
- Imeytyskuoppa vähäisille pesuvesille, yli 1 m³
- haetaan toimenpidelupaa muuta rakennelmaa varten
- haetaan purkulupaa mökkiä, kylkiäistä, varastoa tai muuta rakennelmaa varten
- haetaan toimenpidelupaa olemassa olevan mökin kunnostamiseen

Rakennuslupalomaketta nro 2 käytetään, kun

- haetaan rakennuslupaa uudelle mökille.

1.11.3 YHTEYDENOTTO RAKENNUSTOIMIKUNTAAN

Viljelijän tulee olla yhteydessä NSPY:n rakennustoimikuntaan jo ennen rakennuslupahakemuksen laadintaa eli rakentamisen suunnitteluvaiheessa. Toimikunnalta saa ajan tasalla olevan lomakkeen rakennus- tai toimenpideluvan hakemista varten ja tarvittaessa apua sen täyttämiseen.

1.11.4 LUPAHAKEMUKSEN JÄTTÄMINEN JA KÄSITTELY

Lupahakemukset tulee toimittaa viimeistään kaksi arkipäivää ennen sitä hallituksen kokousta, jossa viljelijä haluaa asian tulevan käsitellyksi.

Rakennus- ja toimenpidelupahakemukset liitteineen toimitetaan joko rakennustoimikunnan sähköpostiin rakentaminen@nspy.eu tai yhdistyksen postilaatikkoon.

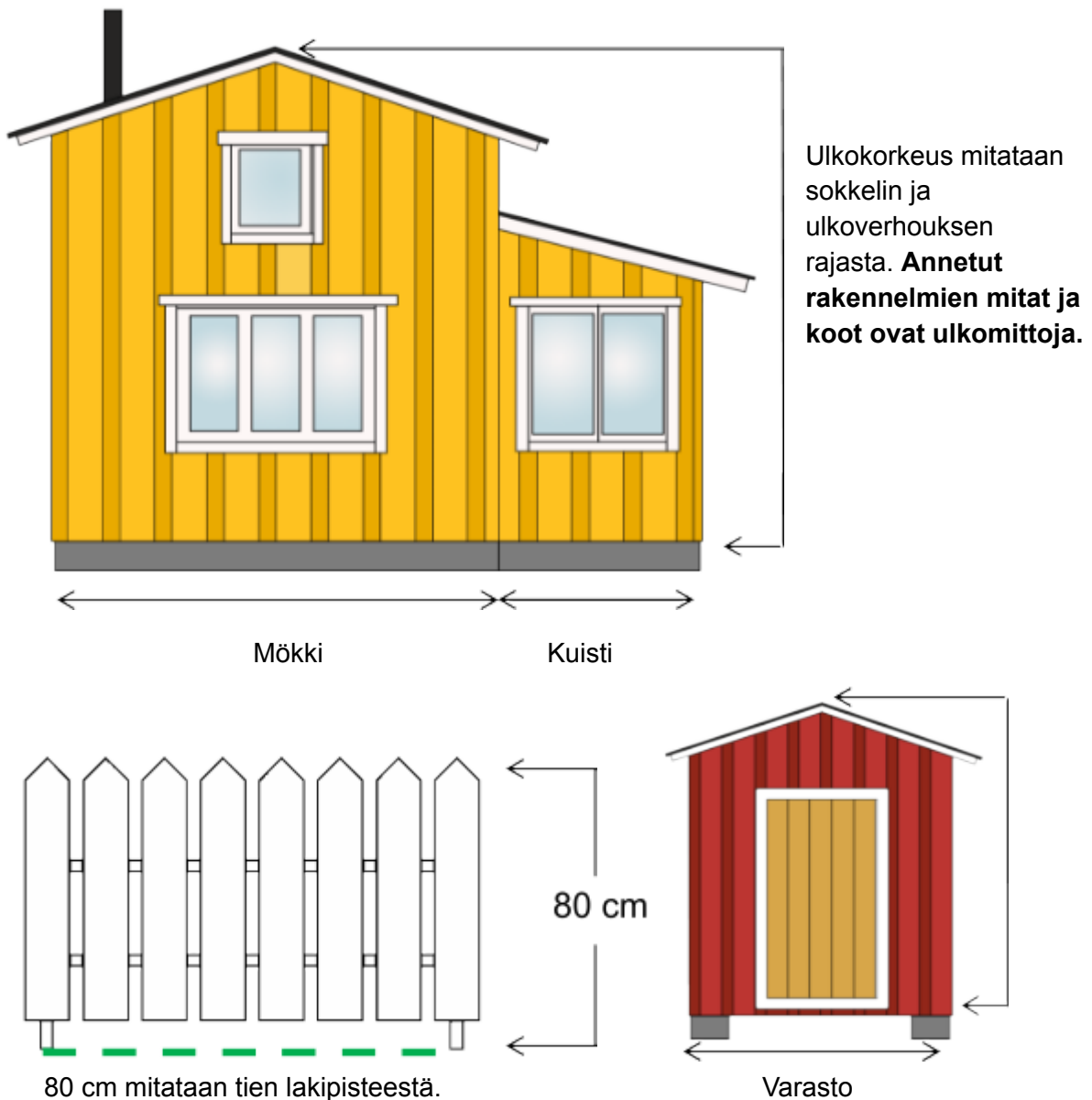
Yhdistys perii myöntämistään luvista kulloinkin voimassa olevan toimenpidemaksun. Rakennustoimikunta esittelee hakemuksen hallituksen kokouksessa. Hallituksen kokouksen jälkeen hakija saa kirjallisesti tiedon luvan myöntämisestä tai pyynnön mahdollisista hakemuksen täydennyksistä.

1.11.5 MITTAUS JA MATERIAALIT

Ulkokorkeus mitataan sokkelin yläpinnasta. Annetut rakennelmien mitat ja koot ovat ulkomittoja. Aidan ja portin korkeus mitataan tien keskipisteestä.

Ellei rakennusluvassa muuta todeta, tulee kaikkien rakennelmien olla puurakenteisia, pystylautaisia/pystyrimoitettuja ja peittomaalattuja. Hirttä ei saa käyttää näkyviin jäävänä materiaalina. Paineekyllästettyä puuta ei suositella käytettäväksi rakennusmateriaalina siitä maaperään liukenevien kyllästysaineiden vuoksi. Varaston ja kasvihuoneen voi rakentaa peräkkäin kiinni toisiinsa. Kylkiäistä lukuun ottamatta muita rakennelmia ei saa rakentaa kiinni mökkiin tai muihin rakennelmiin.

Mökissä tulee olla pystylaudoitus tai -rimoitus. Muissa rakennuksissa tämä on suositus.

1.12 JOS ET OLE TYYTYVÄINEN SAAMAASI PÄÄTÖKSEEN

Rakennustarkastukset, rakennustoimikunnan päätökset, palstatarkastus:

1. Jos et ole samaa mieltä toimikuntien antamista kehotuksista tai päätöksistä, voit toimittaa vastineen hallitukselle kirjallisesti.
2. Jos vastine ei johda muutokseen asiassa, voit kutsua hallituksen ja toimikunnan jäsenet neuvotteluun.
3. Jos ratkaisua ei saada aikaiseksi tässäkin neuvottelussa, voit halutessasi ottaa asian esille yhdistyksen sääntömääräisessä kokouksessa, yhdistyksen sääntöjen 8 §:n määräämällä tavalla.

Tampereen kaupunki on siirtänyt päätöksentekovelvollisuuden, vastuun ja valvomisen yhdistykselle. Kaupungin viranhaltijan kanta esimerkiksi jätevesiasioihin ja rakentamiseen on ollut se, että yhdistys päättää toimintamalleista, kunhan ne noudattavat kaupungin ja yhdistyksen välistä vuokrasopimusta.

2. RAKENTAMINEN JA REMONTOINTI

2.1 YLEISTÄ

2.1.1 AJANKOHTA

Rakentamis- ja purkutyöt aiheuttavat aina väistämättä jonkin verran häiriötä naapurustossa. Siksi kaikki laajemmat uudisrakennus- ja korjaushankkeet tulisi pyrkiä ajoittamaan varsinaisen siirtolapuutarhakauden ulkopuolelle lokakuun alusta huhtikuun loppuun. Häiritseviä töitä pitäisi välttää erityisesti vilkkaimpana puutarhakautena juhannuksesta elokuun loppuun. Mikäli rakentaminen kesäaikana on välttämätöntä, tulee meluisimpien ja muuten eniten häiriötä tuottavien töiden ja kuljetusten ajoituksesta sopia naapuruston kanssa etukäteen.

2.1.2 PURKUTYÖT

Purkutöiden aikana on vältettävä aiheuttamasta melu- ja pölyhaittoja. Jos uuden rakennuksen rakentamista ei aloiteta heti purkamisen jälkeen, palsta on siistittävä ja purkutöiden yhteydessä likaantunut tai vahingoittunut kulkuväylä tai muu yleinen alue saatettava ennalleen välittömästi.

Yhdistyksen ja naapureiden kasvillisuutta ja nurmikoita ei saa vahingoittaa purkutyön, kuljetusten ja rakentamisen aikana.

2.1.3 VARASTOINTI

Varastoinnin on tapahduttava omalla palstalla. Siirtolapuutarhan yleisillä alueilla ei saa varastoida yksittäisen viljelijän rakennusmateriaaleja, koneita, työkaluja tai purkujätteitä.

Yleisiä alueita ovat mm. nurmikot, kentät, pysäköintialueet, kulkuväylät ja niiden levennykset eli käytännössä kaikki palstojen ulkopuolinen alue siirtolapuutarhan aitojen sisäpuolella. Varastointiin käytettävissä olevan tilan vähäisyys on syytä ottaa huomioon rakennushanketta suunniteltaessa, tilauksia tehtäessä tai kuljetuksista sovittaessa.

2.1.4 TYÖMAALIKENNE

Työmaaliikenteeseen pätee sama ohjeistus kuin liikenteeseen yleisesti, katso [1.3.1 LIKENNE](#).

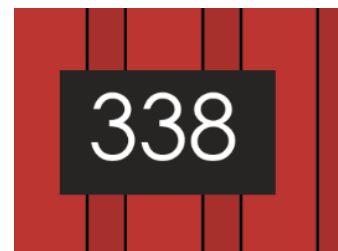
2.1.5 SÄHKÖMITTARI

Jos mökin sähkömittari vaihdetaan, viljelijän tulee huolehtia vanhan mittarin loppulukeman ja uuden mittarin alkulukeman kirjaamisesta päivättyä ja kahden todistajan allekirjoittamana. Tämä kirjattu tieto toimitetaan yhdistykselle sähkömaksun yhteydessä.

Mikäli alueelta on tarve katkaista sähköt löytyy yhdistyksen sivuilta erillinen ohje [NSPY sähkökeskuksenvaihto-ohje.pdf](#).

2.1.6 PALSTAN NUMEROKYLTTI

Pelastusviranomaisten määräyksestä numerokyltin on oltava selkeästi näkyvillä koko ajan, myös rakennusaikana.

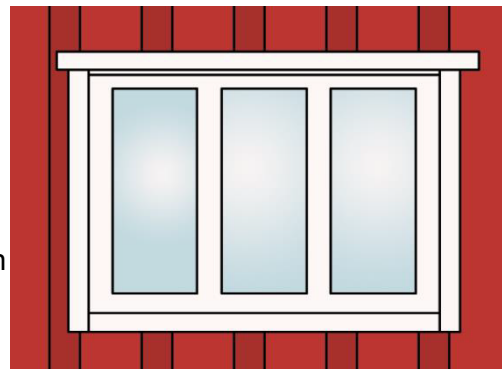
2.1.7 MAALAAMINEN

Mökin voi maalata haluamallaan värillä. Rakennukset tulee maalata samalla värillä. Aitojen, näkösuojasäleikköjen, kasvitukien yms. värin valinnassa tulee käyttää harkintaa ja pyrkiä säilyttämään näkymä kulkuväylille yhtenäisenä. Maalipintojen tulee olla silmämääräisesti tarkastellessa siistit.

2.1.8 IKKUNAT JA LUUKUT

Uusien mökkien ikkunat rakennetaan tyyppipiirustusten mukaisesti. Ainoastaan tyyppin 5 (2011) mökkiin voi halutessaan rakentaa vintin ikkunan mökin molempiin päätyihin. Muihin mökkeihin saa rakentaa ikkunan vain länsipäätyyn.

Vanhojen mökkien ikkunoita korjattaessa suositellaan entisöintiä tai uusien ikkunoiden teettämistä vanhan mallin mukaisesti. Myös vanhan mökin vintille itäpäätyyn saa rakentaa huomaamattoman pelastus/ilmanvaihtoluukun. Ikkunoiden tulee olla ulkoverhouksen tasalla. Tämä on hyvä muistaa ulkoverhousta uusittaessa.

2.1.9 KAMIINAT JA MUUT TULISIJAT

Jos mökkiin halutaan asentaa kamiina tai muu tulisija, tulee viljelijän ennen sitä ottaa yhteys palotarkastajaan, joka tekee tarkastuksen ja antaa lisäohjeet. Viljelijän tulee huolehtia lain mukaisista nuohouksista.

2.1.10 KATOT JA RÄYSTÄIDEN PIDENNYS

Alueella saa rakentaa huopa- ja peltikattoja. Lisäksi uuden tyyppiirustuksen mukaisesti rakennettuihin mökkeihin saa asentaa myös tiilikaton. Viherkatto on sallittu varastoihin, katso tarkemmat ohjeet [2.2.5 VARASTO](#).

Yhtenäisen ilmeen takaamiseksi palstan kaikissa rakennuksissa tulee käyttää samanlaista kattomateriaalia. Eli jos palstalla on vanha huopakattoinen mökki, on uuden varaston katon oltava huopaa.

Vanhojen kattojen räystäitä saa pidentää. Kuistin tai kylkiäisen räystääs ei saa ulottua mökin seinälinjan ulkopuolelle. Rännit saa asentaa ilman toimenpideilmoitusta.

2.2 MUU RAKENTAMINEN (VAATII RAKENNUSLUVAN)

2.2.1 YLEISTÄ

Palstalla saa mökin, kasvihuoneen ja kylkiäisen lisäksi olla kaksi muuta pysyvää rakennusta seuraavista:

- Varasto
- Pergola
- Leikkimökki
- Grillikatos/kesäkeittiö

Rakennuslupaa vaativissa hankkeissa suoritetaan alku- ja loppukatselmus. Rakennusluvan käsittelystä yhdistys perii hinnaston mukaisen maksun.

2.2.2 KYLKIÄINEN

Mökkiin voi rakentaa kylkiäisen. Kylkiäinen voi olla tyyppiirustusten mukainen tai maksimissaan 3.5 metriä pitkä ja 1.3 m leveä. Se voi alkaa joko kivijalan tasolta tai alemmaa. Sisäkorkeus saa olla noin 1.9 m ja ulkokorkeus tyyppiirustusten mukainen, enintään 2 m.

Kylkiäinen on ovellinen, ikkunaton ulkovarasto, joka on rakennettu irrallaan varsinaisen mökin ulkoseinän rakenteista. Eli mökin ja kylkiäisen välissä on sama ulkoseinärakenne kuin muuallakin. Kylkiäisen ja mökin seinälinjalla tulee olla porrastus.

Kaupungin rakennusvalvonnan ohjeen mukaan 1.1.2014 jälkeen valmistuneiden mökkien kylkiäisissä tulee olla toimiva ulko-ovi ja mökin ja kylkiäisen välissä tulee olla ehjä seinä.

2.2.3 KASVIHUONE

Kasvihuone voi olla itse rakennettu tai tehdasvalmisteinen. Kasvihuoneen tulee olla harjakattoinen enimmäiskorkeus 2.8 m. Sitä saa käyttää vain viljelytarkoituksiin, ei varastona. Kasvihuoneessa saa olla yksi umpinainen seinä. Muiden seinien ja katon tulee olla läpinäkyvää materiaalia. Kasvihuoneen enimmäispinta-ala on 6 m², kun seinämateriaali on sameaa kennomuovia tai vastaavaa. Enimmäispinta-ala on 9 m², kun seinämateriaali on kirkasta ja läpinäkyvää, esimerkiksi lasia ja kasvihuone on metallirunkoinen.

2.2.4 KUISTI

Kuistin tulee olla tyyppi- ja rakennusmääräysten mukainen. Kuistia ei voi muuttaa avoimeksi terassiksi. Jos vanhan mökin sisätilaa halutaan suurentaa poistamalla seinä kuistin ja mökin välistä, tämä luetaan sisätilan remontiksi, jolle ei tarvita yhdistyksen lupaa.

2.2.5 VARASTO

Varastosta on mallipiirustukset, ks. [Liite 3: Varasto mallipiirustus](#). Mallipiirustus sallii varaston pienet muutokset, jokaiselle rakennuslupaa hakevalle viljelijälle. Myös valmisvarastoja voi rakentaa alueelle, jos ne täyttävät yhdistyksen ohjeet.

Jos rakennat varaston itse, se suositellaan rakennettavaksi yhdistyksen mallipiirustusten mukaan. Valmisvarastot ovat myös sallittuja, jos ne täyttävät varastolle asetetut ehdot.

- Naapuripuoleisen seinän tulee olla umpinainen.
- Enimmäispinta-ala 6 m².
- Harja tai pulpettikatto. Myös viherkatto on pulpettikatossa sallittu.
- Harjakorkeus voi olla enintään 2.5 m ja räystäskorkeus 2.1 m, kattokulmaksi suositellaan 23 astetta, jos varasto on 2x3 m.
- Varaston rakennusmateriaali on puu.
- Varaston ja kasvihuoneen voi rakentaa myös peräkkäin kiinni toisiinsa.

2.2.6 PERGOLA

Pergolan enimmäispinta-ala on 6 m² ja enimmäiskorkeus 2.1 m. Pergolassa ei saa olla kiinteää valo- tai muuta katetta eikä se saa sijaita mökin yhteydessä. Pergolan mahdollisten aitojen tulee noudattaa aitojen ja näkösuojien ohjeita. Jos pergolan kattaa, on kyseessä kesäkeittiö ja tulee noudattaa kesäkeittiön rakentamisohjetta. Pergolan lattia saa olla samassa tasossa terassin kanssa eikä sitä lasketa terassin pinta-alaan.

2.2.7 LEIKKIMÖKKI

Leikkimökin enimmäispinta-ala 4 m² ja enimmäisulkokorkeus 1.8 m.

2.2.8 GRILLIKATOS/KESÄKEITTIÖ

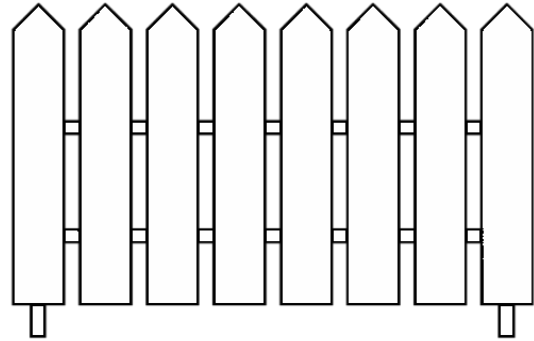
Grillikatoksen/kesäkeittiön enimmäispinta-ala on 6 m² ja enimmäisulkokorkeus 2.5 m. Grillikatoksessa/kesäkeittiössä voi olla kaksi umpinaista seinää ja yhdessä puoliseinä. Puoliseinän voi lasittaa avattavilla laseilla. Grillikatos/kesäkeittiön muurata luonnonkivistä tai tiilistä grillin, jonka enimmäispinta-ala on 1.5 m² ja enimmäiskorkeus 90 cm. Mahdollinen grillin hormi saa olla korkeampi, kuitenkin alle 3 m. Muuratun grillin saa rakentaa myös ilman

katosta. Muuratun grillin ja mökin välissä tulee olla riittävä turvaetäisyys. Roskien polttaminen grillissä on kielletty.

2.3 MUUT RAKENNELMAT (VAATII TOIMENPIDELUVAN)

2.3.1 AITA JA PORTTI

- Mikäli palstalle istutetaan pensasaita tai asennetaan puu- tai verkkoaita, sen tulee sijaita kokonaan palstan rajojen sisäpuolella. Aidan viereen ei saa istuttaa sellaista kasvillisuutta, joka kaventaa kulkuväylää.
- Pensasaidan ohjeet, katso kohta [1.2.2 KASVILLISUUS PALSTALLA](#).
- Palstan voi rajata kulkuväylän kohdalta pystyrimoitetulla tai pystylaudoitetulla puuaidalla, jonka enimmäiskorkeus tien lakipisteestä mitattuna on 80 cm.
- Portin saa rakentaa ainoastaan kulkuväylän kohdalle. Yleisille alueille avautuvia portteja ei saa rakentaa.
- Portin tulee olla vähintään 80 cm leveä, enimmäiskorkeus 80 cm. Portin kohdalle voi asentaa myös aitaa korkeamman metallisen tai puisen kaariportin.
- Palstan voi suojata tarvittaessa (rusakot, lemmikit) kaikilta sivuiltaan verkkoaidalla, jonka maksimikorkeus on 1.2 m. Sen värin tulee olla mahdollisimman huomaamaton.
- Alueella on erilaisia vanhoja aitoja, jotka eivät ole nykyisten ohjeiden mukaisia. Vanhoja aitoja saa kunnostaa, mutta ei siirtää. Ohjeiden vastaisia aitoja ei saa rakentaa.
- Aidan tai portin rakentamiselle tulee hakea toimenpidelupa.

2.3.2 KOMPOSTOIVA KUIVAKÄYMÄLÄ

Kompostoivan kuivakäymälän voi sijoittaa kylkiäiseen tai varastoon. Erillistä puuceetä ei saa rakentaa.

2.3.3 AURINKOPANEELIT

Aurinkopaneelit tulee asentaa mahdollisimman huomaamattomaan paikkaan ja kiinnityspinnan suuntaisesti. Jos aurinkosähköjärjestelmä kytketään sähköverkkoon, järjestelmän tulee täyttää Tampereen sähköverkon voimassa olevat tekniset vaatimukset. Muun muassa tuotantolaitteiston on oltava erotettavissa sähköverkosta erillisellä lukittavalla erotuskytkimellä. Lisätietoja saa Tampereen sähkölaitoksen verkkosivuilta.

2.3.4 ILMALÄMPÖPUMPPU

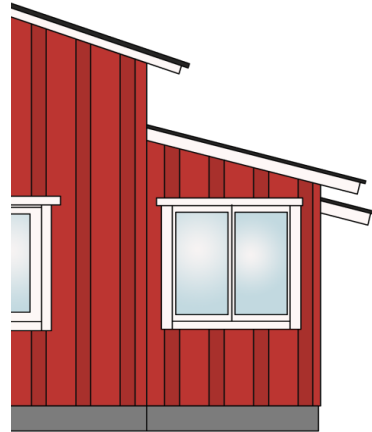
Ilmalämpöpumpun ulkoyksikkö tulee asentaa suojattuna mahdollisimman huomaamattomaan paikkaan kulkuväylältä katsottuna. Ilmalämpöpumppu ei saa aiheuttaa naapurustolle meluhaittaa (melutaso enintään 45 dB).

2.3.5 LAUTASANTENNI

Lautasantenni tulee sijoittaa niin, ettei se näy kulkuväylälle eikä ylitä mökin harjakorkeutta. Läpimitta enintään 80 cm.

2.3.6 KATOKSET, LIPAT JA MARKIISIT

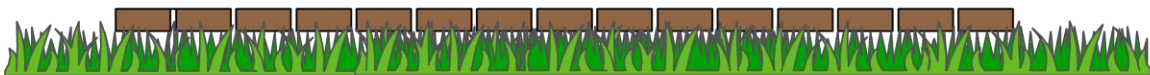
Mökin ja varaston oven yläpuolelle voi asentaa lipan (maksimikoko 1.5 m²). Myös kankaaiset markiisit ovat sallittuja. Markiisin tulee olla kooltaan enintään 5 m².

2.3.7 PUURAKENTEISET TERASSIT JA PATIOT, KIVEYKSET

Puurakenteisten terassien, patioiden ja muiden oleskelualueiden pinta saa olla enintään 15 cm:n korkeudella maan pinnasta. Jos terassille rakennetaan perustukset eli terassi nousee maasta, terassin maksimipinta-ala on 6 m².

Tällaiselle rakennelmalle tulee hakea toimenpidelupa. Maan pinnalle sijoitettavilla puuritiöillä ei ole pinta-alarajoituksia. Kuva alla.

Kiveykset on asennettava maan pinnan tasoon siten, etteivät sade- tms. valumavedet kulkeudu naapurin palstalle. Palstalta ei saa ohjata pinta- tai sadevesiä naapuripalstan puolelle eikä käytäville. Ne eivät kuitenkaan saa peittää palstan pinta-alasta enempää kuin 10 %. Kiveyksille ja maan tasossa oleville ritilöille ei tarvitse hakea toimenpidelupaa.

2.3.8 NÄKÖSUOJA

Oleskelupaikan näkösuojaksi voi rakentaa pienimuotoisia näköesteitä, joiden pituuden tulee olla alle 4 m. Näköeste ei saa olla täysin umpinainen. Etäisyyden palstan reunasta tulee olla vähintään 1.5 m. Puusta voi rakentaa pystyrimoitettun lauta-aidan (maksimikorkeus 1.5 m) tai ilmavan ristikkoaidan (maksimikorkeus 1.8 m). Metalliverkkoaita (maksimikorkeus 1.8 m) tulee rajata siististi puureunuksin.

2.3.9 LIPPUTANKO

Lipputangon korkeus saa olla 2 x mökin korkeus.

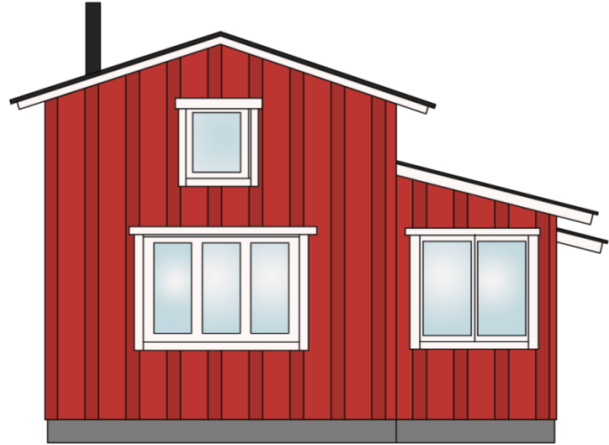
2.4 UUDEN MÖKIN RAKENTAMINEN

2.4.1 VOIMASSA OLEVAT TYYPIPIIRUSTUKSET

Kaupungin hyväksymiä tyyppiirustuksia **mökistä** on olemassa kaksi erilaista:

- tyyppi 3a, joka on julkaistu n. 1950-luvulla
- tyyppi 5, joka on julkaistu vuonna 2011.

Uuden tyyppiirustuksen mukaisen mökin piirustusten hinta on 150 €. Voit ostaa piirustukset rakennustoimikunnalta jo ennen rakennusluvan hakemista, jos esimerkiksi haluat pyytää tarjouksia rakentamisesta. Kuvat piirustuksista ovat tämän ohjeen liitteenä.

Kylkiäistä ei voi rakentaa osaksi mökin sisätilaa. Kylkiäisen ja mökin välisen ulkoseinärakenteen tulee olla samanlainen kuin muuallakin. Alueen muista mökeistä ei tule ottaa mallia omaa mökkiä suunniteltaessa.

**RAKENTAMISOHJEET OVAT MUUTTUNEET
AJAN SAATOSSA, JOTEN VARMISTATHAN,
ETTÄ NOUDATAT TÄMÄN HETKISIÄ OHJEITA
JA TYYPIPIIRUSTUKSIA!**

2.4.2 MÖKIN SIJAINTI

Uudet mökit rakennetaan samaan paikkaan ja samaan korkeusasemaan kuin olemassa olevat mökit. Yhdistyksen edustaja mittaa ja merkitsee mökin paikan palstalle aloituskatselmuksessa ja dokumentoi sen valokuvin.

2.4.3 KYLKIÄISEN SIJAINTI

Kylkiäinen rakennetaan mökin pohjois- tai itäisivulle. Yhtenäisen kokonaisilmeen säilyttämiseksi saman kulkuväylän varrella sijaitsevien mökkien kylkiäisten tulee noudattaa samaa sijoitustapaa. Asia tulee tarkistaa hallitukselta jo suunnitteluvaiheessa.

2.4.4 MUIDEN RAKENNELMIEN SIJAINTI

Myös muut rakennelmat tulee sijoittaa palstalle niin, että yhtenäinen ilme alueella säilyy. Yhdistyksen edustaja varmistaa paikan aloituskatselmuksessa.

2.4.5 PERUSTAMISTAPA JA ALAPOHJAN TUULETUS

Viljelijä voi valita haluamansa perustamistavan mökille. Uuden mökin tyyppiin perustukset (tyyppi 5) sisältävät perustuspiirustuksen sekä pilari- että anturaperustuksen. Kierrepaalutus ja muut perustamistavat ovat mahdollisia.

Käytä perustamistavan valinnassa asiantuntijaa, sillä alueen maaperä on vaihtelevaa.

Vanhoja mökkejä voi suoristaa ja perustuksia korjata. Vanhoissa mökeissä on hyvä huolehtia alapohjan tuuleuksesta. Hyvä sokkelin korkeus on 30 cm. Pintalaudoituksen alareunan on suositeltavaa olla 300 mm maanpintaa ylempänä ja alareuna kannattaa muotoilla tippanokaksi.

2.4.6 MAANPINNAN MUOTOILU

Maanpinnan luonnollista korkeutta palstalla ei saa oleellisesti muuttaa, eikä rakentaa merkittäviä korkeuseroja (esim. yli 50 cm korkeita kumpuja ei sallita).

2.5 OSALLISUUDET MÖKIN RAKENTAMISESSA

2.5.1 OSALLISET

Rakennusprosessissa tulee olla mukana rakentaja, valvoja ja mahdollisissa sähkötöissä pätevä sähkötöiden ammattilainen. Myös rakentajan ja valvojan tulee olla rakennusalan ammattilaisia tai muuten kykeneviä hoitamaan rakentamisen tekniset ratkaisut eri työvaiheissa.

Valvoja hyväksytetään rakennustoimikunnalla ennen mahdollista palkkaamista. Valvontakustannuksista vastaa viljelijä.

Rakennustoimikunnan edustajat valvovat rakentamista yhdistyksen ohjeiden mukaisesti.

2.5.2 VALVOJAN TEHTÄVÄT

Valvojan tehtävät teknisen rakennusvalvonnan lisäksi:

- Varmistaa, että työhön tarvittavat luvat ovat kunnossa (yhdistys, kaupunki).
- Perehtyy yhdistyksen rakennusohjeisiin ja suunnitelmiin ennen valvontatyön aloittamista sekä jatkuvasti työn aikana.
- Osallistuu tarkastuksiin ja katselmuksiin yhdistyksen edellyttämässä laajuudessa.
- Vertaa urakoitsijan esittämiä materiaali- ja rakenneratkaisuja luvan edellyttämiin materiaali- ja rakennetyyppeihin ja hyväksyy ne omalta osaltaan. **Ei hyväksy tyyppiin perustusten vastaisia rakenteita.**
- Tekee katselmuksissa esille tulleista virheistä ja puutteista luettelon ja valvoo, että ne tulevat korjatuiksi.

2.5.3 NAAPUREIDEN KUULEMINEN

Rakennuslupaa vaativia hankkeita suunniteltaessa tulee kuulla naapuria/naapureita eli viljelijän tulee keskustella suunnitelmasta heidän kanssaan. Mikäli viljelijä ei saa

naapuriin/naapureihin yhteyttä, hallituksen edustaja pyytää näitä olemaan tarvittaessa yhteydessä ko. viljelijään kuulemisen järjestämiseksi.

2.6 RAKENTAMISEEN LIITTYVÄT KATSELMUKSET

2.6.1 KATSELMUKSIEN TARKOITUS

Katselmuksien tarkoitus on varmistaa, että rakentaminen tapahtuu Tampereen kaupungin rakennusvalvonnan hyväksymien tyyppi- ja rakennusmääräysten mukaisesti.

Uutta mökkiä rakennettaessa viljelijän tulee kutsua rakennustoimikunta seuraaviin katselmiin:

- Aloituskatselmus
- Pohjakatselmus
- Runkokatselmus
- Loppukatselmus

2.6.2 ENNEN KATSELMUSTA

Viljelijä sopii tapaamisen ajankohdan ja kutsuu osallistujat paikalle.

2.6.3 OSALLISTUJAT

1. viljelijä (yhdistyksen jäsen)
2. viljelijän rakennusurakoitsija
3. ulkopuolinen valvoja
4. yhdistyksen rakennustoimikunnan edustajat

Katselmukseen voidaan kutsua tarvittaessa muitakin henkilöitä. Jos viljelijällä on osaamista rakentamisesta, hän voi edustaa itseään rooleissa 1 ja 2. Ulkopuolista valvojaa käytetään ainoastaan uutta mökkiä rakentaessa.

2.6.4 KATSELMUKSEN AIKANA

- Urakoitsija/valvoja esittelee työvaiheen.
- Yhdistyksen rakennustoimikunnan edustaja tekee tarvittavat mittaukset ja kirjaa sovitut toimenpiteet sekä ottaa valokuvat.
- Kirjaukset tehdään katselmuslomakkeeseen.

2.6.5 KATSELMUKSEN JÄLKEEN

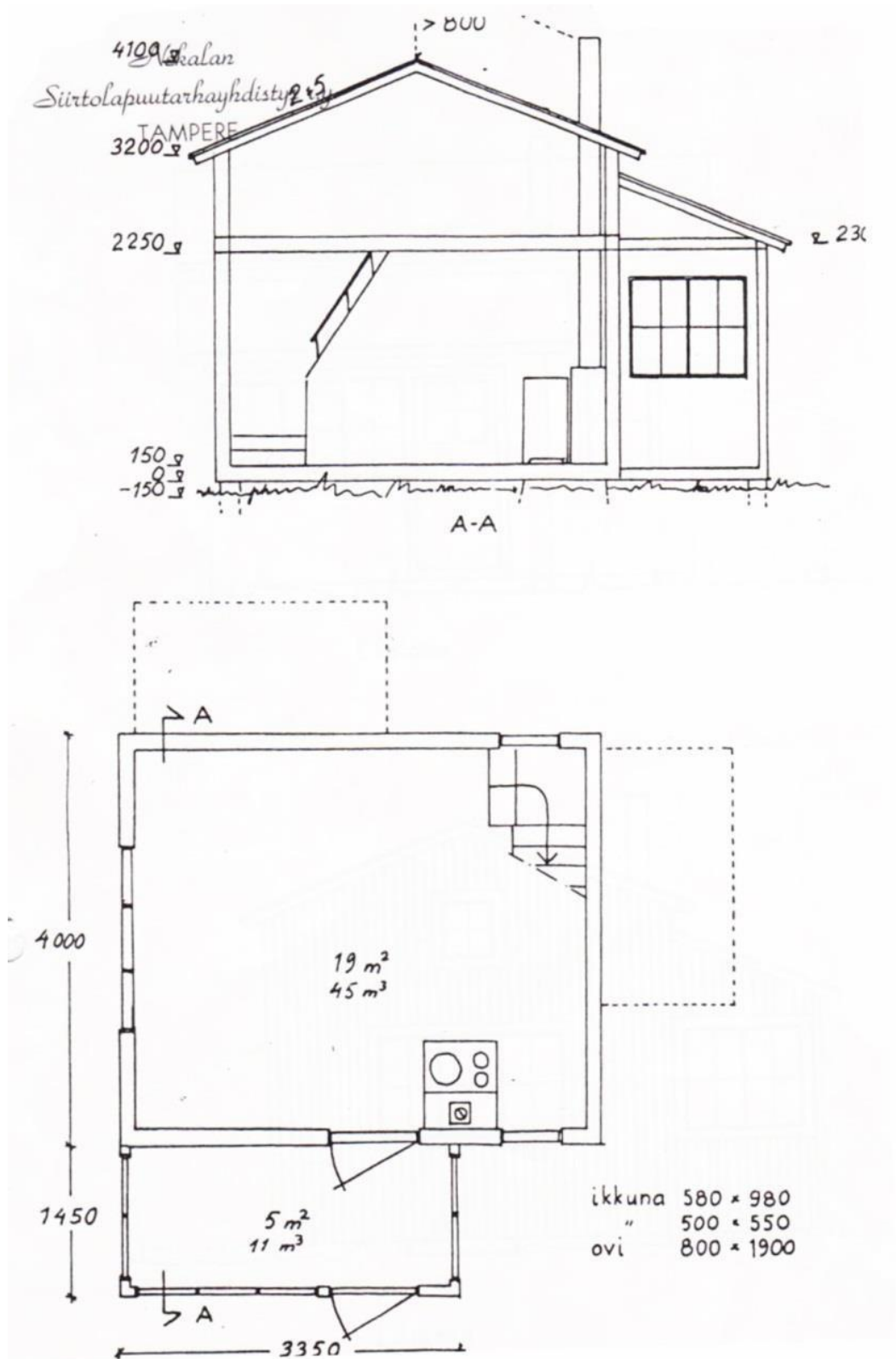
- Rakennustoimikunta toimittaa katselmusmuistion kaikille osapuolille (sähköisesti) sekä paperikopion yhdistyksen arkistoon.
- Valvoja huolehtii, että mahdolliset korjaustoimenpiteet toteutetaan.
- Viljelijä kutsuu rakennustoimikunnan jälkitarkastukseen.
- Rakennustoimikunta tekee jälkitarkastuksesta muistion ja toimittaa sen kaikille osapuolille (sähköisesti) sekä paperikopion yhdistyksen arkistoon.

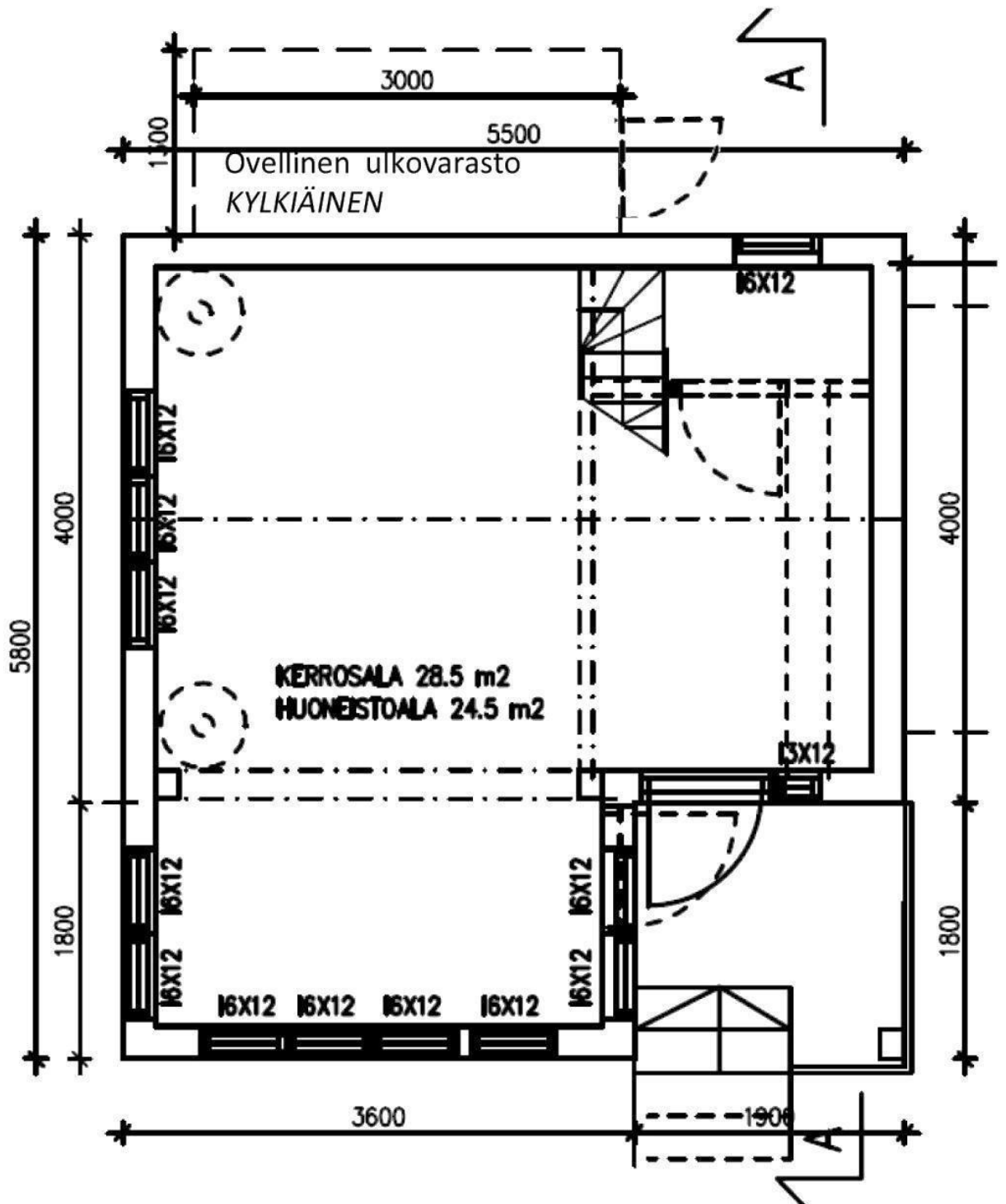
2.6.6 RAKENTAMISEEN LIITTYVÄ YMPÄRISTÖKATSELMUS

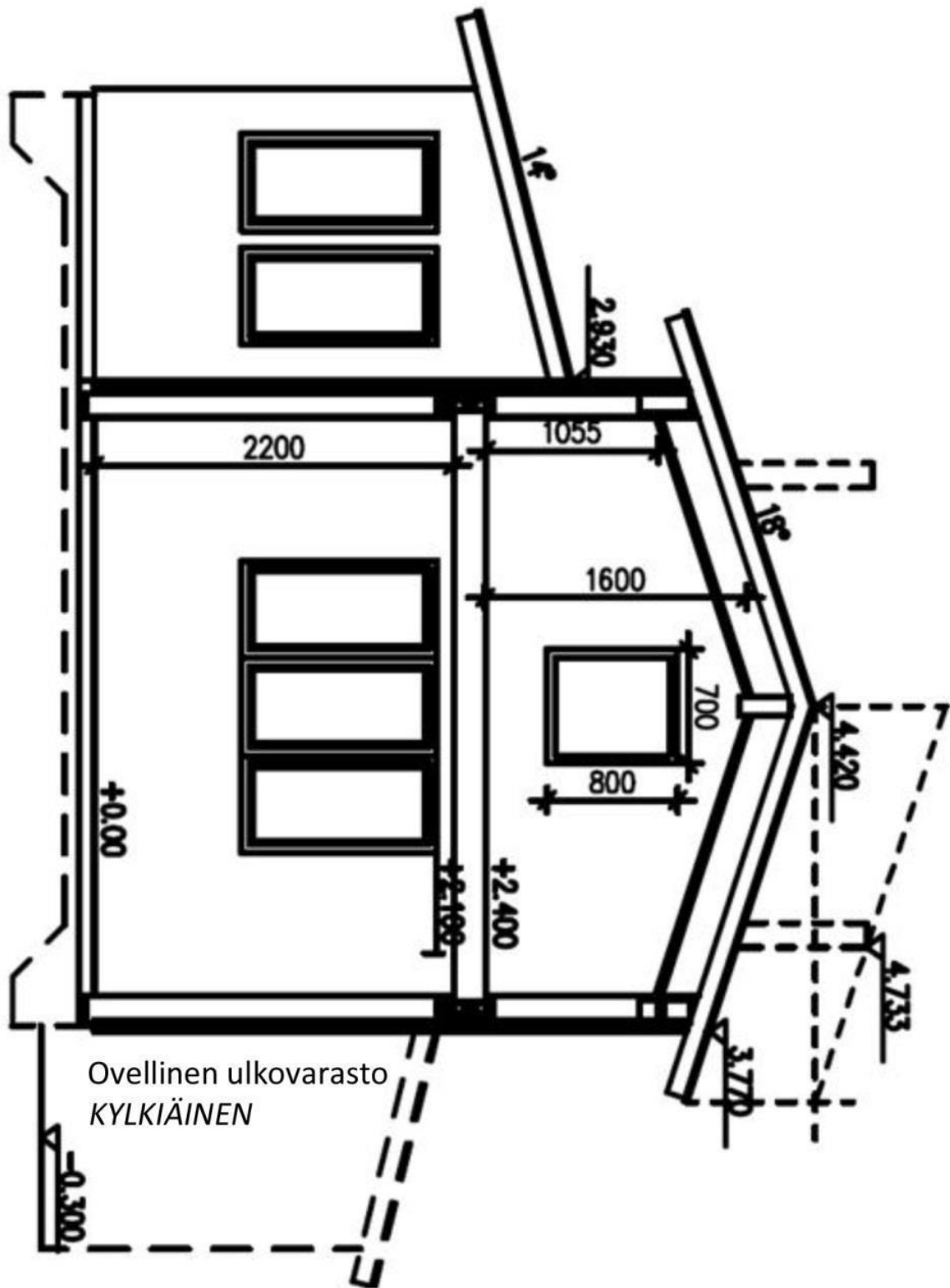
Jos uutta mökkiä rakennettaessa tai palstaa muuten uusittaessa tehdään suuria koneellisia maansiirtotöitä, palstan edustan kulkuväylä valokuvataan ennen töiden aloitusta ja tarkastetaan töiden valmistuttua. Mahdolliset vauriot tulee korjata mahdollisimman pian. Syksyllä ja talvella valmistuvien mökkien ympäristön tarkastus tehdään seuraavana keväänä kasvukauden lähdeyttä käyntiin.

Liite 1: Mökki, tyyppi- ja piirustus 3a

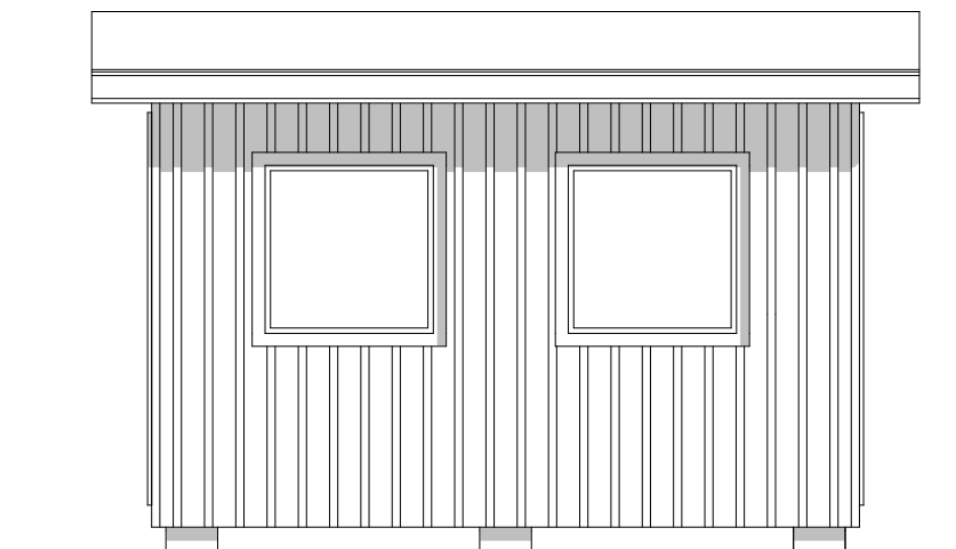
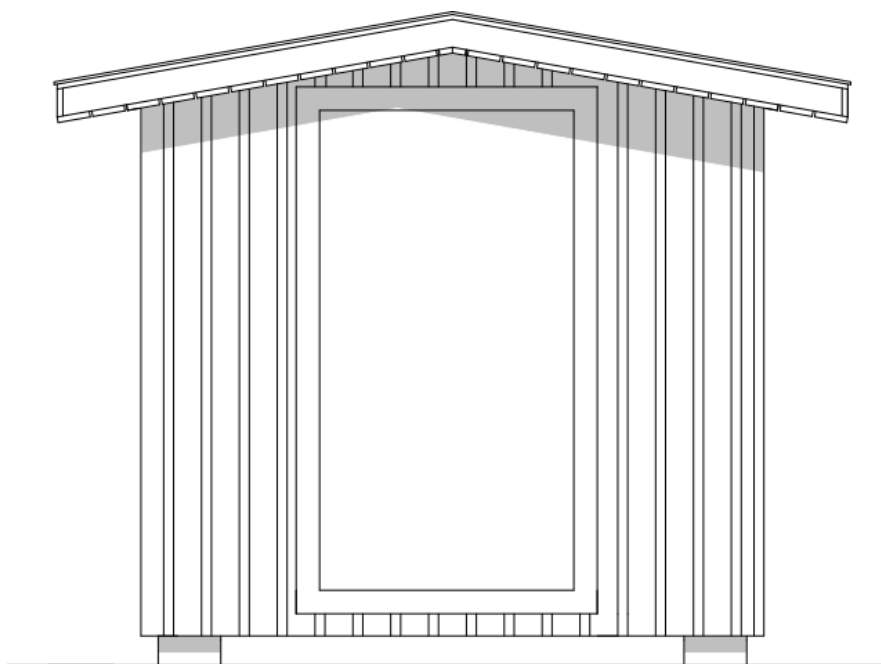

Liite 2: Mökki, tyyppiirustus 5

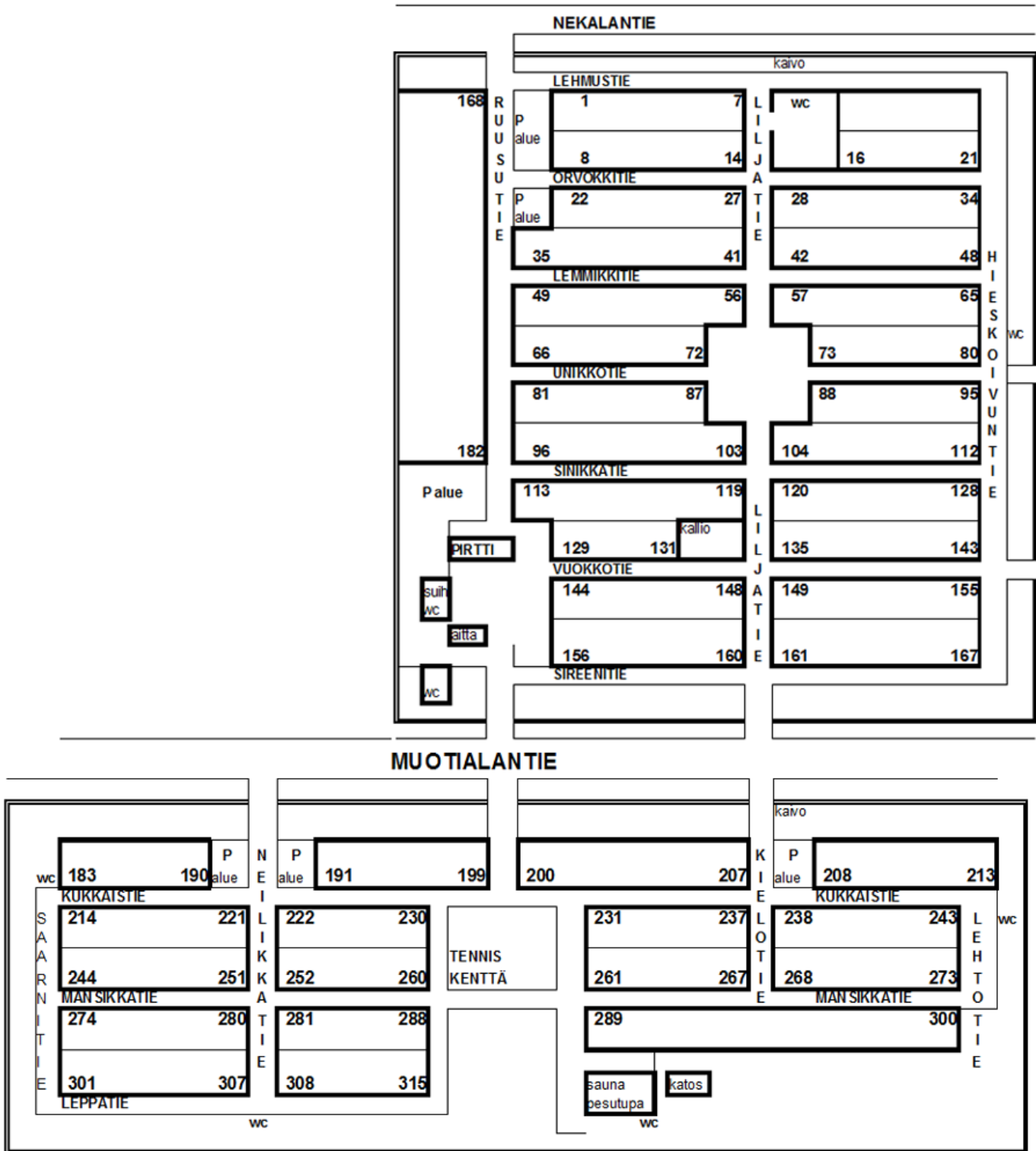

Liite 3: Varasto mallipiirustus

Liite 4: Siirtolapuutarha-alueen kartta

Pidetään yhdessä

NEKALAN SIIRTOLAPUUTARHA

siistinä, toimivana ja kauniina!

Nekalan

Siirtolapuutarhayhdistys ry

Muotialantie 43

33800 Tampere

www.nekala.siirtolapuutarhaliitto.fi